

דו"ח המבקר

לשנת 2019

שמואל לביא
מבקר המועצה

בדיקת מערך בטיחות במועצה ובמוסדות הציבור

שמואל לביא
מבקר המועצה

מבוא:

תפקיד ממונה בטיחות וגיהות הינו תפקיד סטטוטורי בכל רשות מקומית שבה מעל 50 עובדים.

תפקידו לייעץ למעביד בכל הנוגע לחוקים, לתקנות ולתקנים בנושאי הבטיחות השונים בתחומי השונים, מבנים ציבוריים, גני משחקים, עובדים, בריאות תעסוקתית וכל פעילות אחרת שבאחריות המועצה ודורשת התייחסות לנושאים הבטיחותיים.

עיקרי תפקידי ממונה הבטיחות:

1. הכנת תוכנית בטיחות לרשות ועידכונה מדי שנה ניתוח הסיכונים והכללת דרישות הבטיחות והגהות בהוצאות עדכניות בהתאם לממצאים ולנתונים בשטח.
2. ביצוע בדיקות סביבתיות ותעסוקתיות לכל עובדי המועצה ניתוח הממצאים הנתיית העובדים וניתוח הסיכונים לה חשופים העובדים והמועצה כמעביד.
3. פיקוח על קיום סדרי הבטיחות ברשות בהתאם לחוק והתקנות.
4. מסירת מידע והדרכה לעובדי הרשות בתחומי עיסוקיהם השונים באמצעות הכנת תוכנית הדרכה לכלל העובדים וביצועה במהלך השנה אשר בסופה הנהגת סדרי בטיחות וגיהות נאותים בתהליכי העבודה, במתקנים במבנים בציד ובחומרים המצויים בסביבת העבודה של עובדי המועצה.
5. פיקוח ובקורות על נוהלי הבטיחות ושמירתם של עובדי קבלנים הנותנים שירותים ומבצעים עבודות למועצה, בתחומי הפעילות השונים.
6. מרכז מידע ומעקב על תאונות העבודה ברשות תוך ביצוע תחקירים ופירסום הממצאים לכלל העובדים ולראש הרשות תוך מתן פתרונות למניעת הישנות התאונות.
7. מסייע בהקמת ועדת הבטיחות ומרכז את פעילותה.
8. מתן מענה לצרכי ההנהלה לפעילות הרשות, ולצרכי העובדים.

יעדים

- לסקור את פעילות ממונה הבטיחות בכל המוסדות הציבוריים.
- לסקור את תוכנית הבטיחות השנתית והתאמת לצרכים.
- לסקור את פעילות הבטיחות והבקורות השונות.
- לסקור את תאונות העבודה והתחקירים בנושא.
- לבחון את תהליך ההתקשרות והחזרה עם ממונה הבטיחות

מהות:

ממונה הבטיחות מקבל את סמכותו ויכולת הפעילות שלו מהוראות הדין והם:

1. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד 1954.
 2. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות) התשנ"ו 1996.
 3. הוראות מפקח עבודה ראשי וראש מינהל הבטיחות בעניין מינוי ממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות (כפיפותם ותפקידם) מסמך מס' 439095 מיום 15.12.2013.
- לצורך ביצוע הביקורת נערכו מספר פגישות עבודה עם הממונה על הבטיחות במועצה.
- הביקורת סקרה את דוחות הביקורת השונים של ממונה הבטיחות ובדקה את תהליך תיקון הליקויים וקיום נוהלי העבודה והבקרה בהתאם לממצאים השונים.
- הביקורת סקרה ובדקה את קיומם של נוהלי העבודה הכתובים בנושאי הבטיחות השונים.
- הביקורת מבקשת לציין לחיוב את שיתוף הפעולה המלא שקבלה מאת ממונה הבטיחות ואת שאיפתו המידית לתיקון הליקויים.

פרק א': הממצאים

1. פעילות והתקשרות עם ממונה הבטיחות במועצה.

- 1.1. ליועץ הבטיחות קיים חוזה חתום משנת 1.2.2016 בתאריך 1.1.18 קיים מסמך על הארכת הסכם ההתקשרות לשנה נוספת עד 31.1.19.
- 1.2. בתאריך 3.4.19 החליטה ועדת רכש והתקשרויות של המועצה לאשר את המשך העסקתו לאחר שבחנה את שלושת הצעות המחיר לפי מחיר לשעת עבודה ההצעה של יועץ הבטיחות הקיים מר שלמה כהן היתה הזולה ביותר בסכום 144 ש"ח לשעה והוצאות רכב בסכום 150 ש"ח ליום עבודה.
סה"כ עלות היועץ ליום עבודה של 8 שעות הוא 1292 ש"ח + מע"מ.
- 1.3. לא נמצא הסכם חתום ו/או נספח להסכם הקיים המביא לידי ביטוי את המחיר וכמות שעות העבודה שהמועצה מחוייבת להעסיקו כמו כן לא נמצא תיעוד לנושא בהסכם העבודה הקיים שאינו מביא לידי ביטוי את כמות שעות העבודה המחייבות את המעסיק.
בחזרה לא כתוב למי כפוף היועץ בטיחות ולמי חובתו למתן דיווח ועוד.
- 1.4. לממונה הבטיחות אין נקודת עבודה אין לו מחשב ואינו מחובר לתוכנות המעקב הרלוונטיות בנושא בטיחות בעבודה.
- 1.5. לא נמצאה תוכנית עבודה שנתית בנושא הבטיחות הובטח כי עד סוף השנה תוכן תוכנית בטיחות שנתית שתהווה שלד לתוכנית הרב שנתית בנושא הבטיחות.
- 1.6. לא נמצאה תוכנית הדרכה שנתית בנושאי בטיחות עובדים, אולם נמצא תיעוד כי ממונה הבטיחות קיים הדרכה לעובדים בנושא עבודה לגובה לשנת 2016 לא נמצא תיעוד לשנים 2017, 2018.

2. תיק מבדקי בטיחות מס' 1:

- 2.1. נמצא תיעוד להדרכת בטיחות אש לצוות האחזקה במועצה לשנת 2019 לא נמצא תיעוד להדרכת שני עובדי אחזקה.
- 2.2. אין תיעוד לבדיקת בטיחות למערכות הסלולריות שנמצאות על גגות המבנים הציבוריים.
לדברי ממונה הבטיחות המערכות אינן מתוחזקות ע"י המועצה, הביקורת סבורה כי יש לדרוש דוח בדיקת בטיחות מהחברה המתחזקת את המערכת.
- 2.3. לא קיים טופס מובנה וקבוע לתיעוד מעקב אחר תיקון ליקויי בטיחות הדורשים תיקון והמעקב אחר תיקונם.
- 2.4. קיימת תוכנית עבודה של ממונה הבטיחות לשנת 2016, לא נמצא תיעוד לתוכניות עבודה לשנים 2017, 2018.

2.5. קיים תיעוד להדרכת בטיחות כללית לצוות האחזקה נכון ליום 29.10.14 לא נמצא תיעוד לתאריכים אחרים.

2.6. נמצא תיעוד כי בתאריך 10.10.13 נכתב למהנדס המועצה כי בסיסי עמודי התאורה מתפוררים והברגים חשופים ומחלידים לא נמצא תיעוד כי הנושא טופל ואין תיעוד לבדיקה חוזרת כמו כן אין טופס מובנה לטיפול ומעקב אחר מפגעי בטיחות.

2.7. בתאריך 22.5.14 התקבלה בקשה ממפעל הפיס לקיים ביקורת בטיחות במתקני מפעל הפיס ולדווח על הממצאים הביקורת בוצעה אין תיעוד כי נשלח למפעל הפיס.

2.8. בתאריך 28.4.19 מתועד כי אולם הספורט נבדק ונמצא כי מטף כיבוי אש פג תוקף ויש להחליפו במידי. לא נמצא תיעוד כי הליקוי תוקן.

3. סקירת פעילות ועדת בטיחות.

3.1. ועדת הבטיחות מורכבת מעובדי המועצה והם: ממהנדס המועצה, נציגת סיעות בגנים גב' רות תמם, אבי מגוס אחזקה, עמי כהן אחזקה, שמוליק ישראלי אחראי הסעות, שלמה כהן ממונה בטיחות מזכירת הועדה מיקה פינגרו.

3.2. בשנת 2019 התקיימה ישיבה אחת בלבד בתאריך 17.2.19.

3.3. בתיעוד הפרוטוקולים נמצא פרוטוקול אחד בלבד.

4. סקירת פעילות ותיעוד טופס תקלות.

4.1. נמצא תיעוד לפעילות בתאריך 15.1.18 עם הערות לגנים טבלון, נחליאלי לתיקון מפגעי בטיחות המופנה לעובדיה אין שום תיעוד לתיקון הליקויים הביקורת מבקשת לציין כי לאחר הערה לממונה הבטיחות הסתבר כי קיים תיק נוסף במחלקת החינוך שעוסק בנושא גם בתיק זה הנוהל של אי תיעוד מלא חזר על עצמו. לאחר שהביקורת העירה לממונה הבטיחות הנושא תוקן באופן מידי.

4.2. בטופס התקלות אין דרישה לל"ז תיקון התקלה, אין תיעוד לאישור ממונה הבטיחות כי בדק את תיקון תקלת הבטיחות ואישר את ביצוע התיקון לאחר הערת הביקורת הנושא תוקן וממונה הבטיחות הכין טופס חדש.

4.3. על פי טופסי התקלה ומועד תיקונם עולה כי ממוצע הזמן עד לתיקון תקלות בטיחות עומד על 14 יום.

4.4. בתיק התקלות קיים נוהל לטיפול בתקלות בטיחות במוסדות החינוך שהכין ממונה הבטיחות (ראה בנספח).

4.5. הביקורת מבקשת לציין כי גם תיק התקלות הנמצא במחלקת החינוך אינו אחיד ומכיל גם דרישות לתיקון תקלות רגילות המגיעות מביה"ס והגנים ומופנים למחלקת החינוך לטיפול מול מחלקת האחזקה.

5. בדיקות בטיחות למתקני משחקים.

5.1. ממונה הבטיחות מקיים בדיקות דו חודשיות במתקני המשחקים השונים מעבר לבדיקות השנתיות המחייבות על פי החוק לביצוע ע"י חברה חיצונית. קיים תיעוד של ממונה הבטיחות לשנים 2018, 2019 על ביצוע הבדיקות. הביקורת מבקשת להעיר כי חלק מליקויי הבטיחות בגן הציפורים וגן עגורים חוזרים על עצמם במהלך השנתיים האחרונות ללא טיפול.

5.2. מתקיימים בדיקות בטיחות לכל מתקני המשחקים בישוב הן הציבורי והן בתחום גני הילדים ובית הספר. חברת גנית מבצעת בדיקה חודשית של מתקני המשחקים תאריך בדיקה אחרון של מתקני המשחקים בוצע ברחבי הישוב בתאריך 9.9.19 (ראה בנספח). נבדקו 27 אתרים ברחבי הישוב מתוכם בשלושה אתרים נמצאו ליקויים אין תיעוד שתוקן. בגינת הספורט בביה"ס נדרש להחליף חבל טיפוס בשצ"פ המניפה עין סהרונים קימות קרחות רבות בדשא נידרש לשתול דשא חדש, בשצ"פ הציבוריים רח' תאנה במתקן אומגה ציפוי שרשרת קרוע יש להחליפו.

5.3. נבדק אופן ההתקשרות עם חברת "גנית" נמצא כי המועצה התקשרה עם החברה בחוזה בהתאם למכרז משכ"ל לתקופה של שלוש שנים החל מ- 1.8.17 ועד 8.20.

6. בדיקות בטיחות ביה"ס יסודי להבים.

6.1. נמצא תיעוד למבדק בטיחות שנערך בתאריך 12.5.19 לקראת שיפוץ הקיץ בדוח נכתבו נושאים לתיקון הליקויים עד לתאריך 15.8.19, לא נמצא תיעוד כי כל הסעיפים שנמצאו בהם ליקויים בטיחותית תוקנו.

6.2. קיים תיעוד למבדק קרינה לביה"ס לשנת 2018 שנערך בתאריך 17.7.18 לסיכום: לא נמצאו במרחבי הלימוד והשהייה של הילדים בביה"ס כמות קרינה חריגות

6.3. קיים תיעוד על ליקויי בטיחות מתאריך 22.8.18, 17.5.18, 14.6.17 אבל אין תיעוד כי נעשה תיקון לליקויים לשביעות רצון ממונה הבטיחות. בשיחה עם ממונה הבטיחות הוסבר כי בהמשך נערכו בדיקות לוודא ביצוע אולם לא תועדו. לאור הערת הביקורת הנוהל שונה וכיום שודרג תופס רישום ותיעוד התקלות.

6.4. בתאריך 8.7.18 נערכו בדיקות בטיחות ע"י חברת שחר למספר מבנים ציבוריים והם: אולם הספורט, ומגרש משולב.

נמצאו ליקויים בהזנת החשמל והגנות חשמל, אין תיעוד שתוקן. בבדיקת הביקורת מול ממונה הבטיחות נאמר כי הליקויים תוקנו אולם לא עודכנו בטופס כנדרש. לאור הערת הביקורת שונה הנוהל בנושא.

6.5. נמצא מסמך מתאריך 21.1.18 המכיל סיכום לסיור של רשות העתיקות בביה"ס במטרה לוודא על שמירת מיצגי עתיקות הנמצאים ברחבת ביה"ס.
נמצאו ליקויים בשמירת העתיקות והצגתם הנאותה לתלמידים אין תיעוד כי הנושא טופל.

7. בדיקות בטיחות גני הילדים.

7.1. תיעוד הבדיקות בגני הילדים טבלון, חצב, יערה אינו מושלם בתאריך 14.5.19 נמצאו ליקויים ברמות חומרה שונות, אין תיעוד לרמות חומרה ללו"ז לתיקון ואין תיעוד לתיקון. כך גם במספר דוחות מתאריכים קודמים.
לא נמצא תיעוד רציף לכל הבדיקות ותיעוד הדיווחים הינו חלקי בלבד.
בשיחה מול ממונה הבטיחות הסתבר כי בדיקות נעשות באופן שוטף ואכן לא הוקפד על תיעוד מלא.
ממונה הבטיחות מאמץ את הצעת הביקורת לשידרוג טופס הדיווח והמעקב תוך הקפדה על תיקון.

8. בדיקות בטיחות במועדון הנוער.

8.1. התיעוד האחרון הינו מתאריך 30.11.17 ולפניו מ-2014.

9. בדיקת בטיחות מתנ"ס להבנים.

9.1. תיעוד הבדיקה האחרון מתאריך 14.10.18 נמצא הכל תקין.

9.2. תיעוד בדיקת שדות מגנטים וקרינה מייננת, האחרון בוצע בתאריך 17.7.18 נמצא הכל תקין.

10. מועדון שבט הצופים

10.1. מתועד מבדק בטיחות עם ממצאים חמורים שנערך ב- 7.7.19 לא ברור למי מופנה המבדק והאם נעשה משהו בנידון.

10.2. קיים תועד לכשירות מוסדות החינוך לפתיחת שנת הלימודים 2018 אין תיעוד לשנים קודמות.

10.3. בשנת 2015 בוצע בדיקת כשירות לתקרות אקוסטיות במבני הציבור השונים לא נמצאו ממצאים לא תקינים אין תיעוד לבדיקה עדכנית.

10.4. בתאריך 13.9.19 נערכה בדיקת חשמלאי מוסמך במבנה הצופים נמצאו שני ליקויים בדוח אין תיעוד כי תוקנו.

11. תיק מבדקי בטיחות מס' 2.

11.1. התיק מכיל תיעוד משנים 2001 – 2008 שאין חובה לשמור.

11.2. בתיק נמצא תיעוד למבדקי בטיחות משנת 2013 בגני הילדים אופן תיעוד המבדקים אינו שונה מתיק בטיחות מס' 1.

12. הערכת סיכונים:

נמור	בינוני	גבוה		
		+	תיעוד המבדקים והצגת הממצאים ותיקונם	1
		+	אמצעי עבודה סביבה ממוחשבת מעקבים	2
		+	תוכנית עבודה שנתית בנושא בטיחות	3
		+	ביצוע המבדקים בהתאם לתוכנית העבודה	4
	+		מעקב אחר תיקון הליקויים	5
		+	תיקון ליקויים במתקני משחקים בשטחים הציבוריים	6

פרק ב' : מסקנות

1. הממונה על הבטיחות מועסק בהתאם לאישור ועדת הרכש מתאריך 3.4.19 בצירוף חוזה והסכם עבודה לא מעודכן.
2. לא קיימות תוכניות עבודה והדרכה שנתיות בנושא בטיחות מעודכנות לשנת 2018 / 2019.
3. במחלקת ההנדסה אין נוהלי עבודה בנושאי בטיחות הביקורת הסתמכה על נוהלי העבודה של מינהל השלטון המקומי במשרד הפנים.
4. קיים תיעוד להדרכת עובדים שנתית.
5. טופס תיעוד תקלות בטיחות ותיקון והמעקב אחריהן דורש עדכון והרחבת המידע.
6. תיוק המסכים העוסקים בממצאי בטיחות ותיקון דורש ארגון מחדש.
7. לממונה הבטיחות אין נקודת עבודה קבועה, המועצה לא העמידה לרשותו מחשב ותוכנית מעקב בטיחות רלוונטיות לתפקידו.
8. ועדת הבטיחות התכנסה בשנת 2019 פעם אחת בלבד בשנת 2018 לא קיים תיעוד בנושא.
9. מתקיימים בדיקות בטיחות שנתיות וחצי שנתיות לכל מבני הציבור בישוב תיקון הליקויים בטווח של 14 יום במוצע.
10. מתקיימים בדיקות קרינה לבתי הספר והגנים כולל מבנה המועצה.
11. על פי הערכת סיכונים שערכה הביקורת 4 פרמטרים מתוך 5 נמצאים בסיכון גבוה.
12. המועצה מבצעת מעקב ובקרה צמודה לכל מתקני המשחקים ברחבי הישוב כנדרש בהנחיות משרד הפנים.
13. המועצה אינה מקפידה על תיקון ליקויים במתקני המשחקים בזמן סביר כנדרש.

פרק ג': המלצות

1. יש לעדכן את חוזה העבודה עם ממונה הבטיחות בהתאם להחלטת ועדת הרכש כמו כן להגדיר שעות עבודה, תנאי עבודה, סמכויות כפיפות ועוד.
2. יש לדאוג להכנת תוכנית עבודה שנתית בנושא הבטיחות תוך בקרה ושיתוף פעולה עם מהנדס המועצה ואישורו לתוכנית.
3. יש להתייחס בתוכנית העבודה לרמת הסיכונים בנושאים השונים תוך התייחסות לסעיפים השונים וקביעת יעדים להפחת רמת הסיכון בנושאים השונים.
4. יש לשדרג את טופס תיעוד תקלות הבטיחות תוך שימת דגש על מועד התיקון של הליקוי ואישורו כולל מתן מידע מלא על הליקוי ותיקונו.
5. יש להכין נוהלי עבודה בנושאי הבטיחות ניתן להעזר בקובץ של האגף לניהול ההון האנושי ברשויות המקומיות – משרד הפנים.
האחריות להכנת נוהלי העבודה הוא על מחלקת ההנדסה.
6. יש לשים דגש מיוחד בעת כתיבת נוהלי העבודה לקביעת זמנים לתיקון ליקויי בטיחות ולבצע תיעוד בהתאם לרמת החומרה של הממצאים.
7. יש לשדרג את אופן תיוק המסמכים הנוגעים למעקב אחר ליקויי בטיחות ותיקונם.
8. יש לרכוש מחשב ומעריך תוכנה יעודי לנושאי הבטיחות על מנת לשדרג את הבקרה והמעקב ברשות.
9. באחריות מחלקת ההנדסה לוודא קיום 4 ישיבות של ועדת הבטיחות בשנה.

"נספחים"

08 בדצמבר 2020
סימוכין 9670

לכבוד
מר שמואל לביא
מבקר המועצה

הנדון: התייחסות מחלקת הנדסה וממונה הבטיחות

לדו"ח מבקר המועצה לשנת 2019

בדיקת מערך הבטיחות במועצה ובמוסדות הציבור

פרק א' ממצאים: התייחסות לפי סעיף

1. פעילות והתקשרות עם ממונה הבטיחות במועצה.
 - 1.1+1.2 מחלקת גזברות פועלת לחידוש ההתקשרות מול ממונה הבטיחות.
 - 1.3 באחריות מחלקת גזברות ויועמ"ש המועצה לנסח חוזה התקשרות ליועץ הבטיחות הכולל תנאי העסקה מלאים, כפיפות והגדרת תפקיד.
 - 1.4 במועצה קיימים חדרי עבודה פנויים המחוברים למחשב, תקשורת ומדפסת היכולים לשמש את יועץ הבטיחות כעמדת עבודה.
 - 1.5 קיימת תכנית בטיחות שנתיית לשנת 2020.
 - 1.6 הדרכת בטיחות עובדים נערכת אחת לשנה.
- בשנת 2019 נערכה הדרכת אש לכל עובדי המועצה, רשימת נוכחות נמצאת במזכירות המועצה.

2. תיק מבדקי בטיחות מס' 1:

- 2.1 לדבריו של מר שלמה כהן יועץ הבטיחות, התקיימה הדרכת בטיחות אש לכלל עובדי המועצה בשנת 2019. דו"ח נוכחות המשתתפים בהדרכה נמצא אצל הגב' עדנה זטלאוי מזכירת מועצה.
 - 2.2 מערכות סולריות- בתאריך 28/10/2018 בוצעו בדיקות תקרות אקוסטיות במבנה הצופים ובשאר מוסדות החינוך ע"י חברת "הנדסת המומחים". דוחות בדיקה והממצאים נמצאים במחלקת הנדסה בתיק מבדקי בטיחות.
- לדבריו של יועץ הבטיחות אחת לחמש שנים נדרשת בדיקה זו.

2.3 קיים במחלקת הנדסה ובמחלקת חינוך טופס תקלות מובנה עבור גנים ציבוריים ומוסדות חינוך. במהלך כתיבת דו"ח זה, מר שלמה כהן יועץ הבטיחות ניסח טופס מובנה עדכני עבור גנים ציבוריים ומוסדות החינוך המפרט את אופן תהליך הטיפול בליקוי מתחילה ועד תום הטיפול.

2.4 קיימת תכנית עבודה לשנת 2020.

לדבריו של מר שלמה כהן ממונה הבטיחות, בשנים 2017, 2018 קיימת תכנית עבודה שנתית.

2.5 בשנת 2019 התקיימה הדרכת בטיחות אש לכלל עובדי המועצה.

דו"ח נוכחות המשתתפים בהדרכה נמצא אצל גב' עדנה זטלאוי מזכירת מועצה.

2.6 עמודי התאורה המתוארים בדו"ח, מיקומם בגן הציפורים.

בחדש אוקטובר 2020 בוצעה בדיקה ע"י מהנדס התשתיות בפארק הציפורים בה נבדקו עמודי התאורה ונמצאו תקינים.

2.7 לדבריו של מר שלמה כהן ממונה הבטיחות, בכל שנה נערכת ביקורת בטיחות במתקני מפעל הפיס, דיווח מסודר נשלח אליהם בכל שנה.

2.8 במהלך כתיבת דו"ח זה נבדקו כל מטפי כיבוי האש באולם הספורט שנמצאו תקינים ותקפים.

אחת לשנה מתבצעת ביקורת כיבוי אש בכל מוסדות הציבור ביישוב.

דוחות ביקורת כיבוי אש נמצאים במחלקת ביטחון.

3. סקירת פעילות ועדת בטיחות:

3.1 באחריות יועץ הבטיחות מר שלמה כהן להקים ועדת בטיחות חדשה ולקיים ארבעה מפגשים בשנה. הועדות יתואמו לשבוע הראשון של כל רבעון.

3.2+3.3 במהלך שנת 2019 בוצעה ועדת בטיחות אחת ולכן קיים פרוטוקול יחיד.

4. סקירת פעילות ותיעוד טופס תקלות

4.1 לאחר הערה ליועץ הבטיחות מר שלמה כהן, הליקוי טופל באופן מידי.

4.2 במח' הנדסה ובמח' חינוך קיים טופס תקלות מובנה עבור גנים ציבוריים ומוסדות חינוך. במהלך כתיבת דו"ח זה, מר שלמה כהן יועץ הבטיחות ניסח טופס חדש המפרט את אופן תהליך הטיפול בליקוי מתחילתו ועד סיומו.

4.3 הליקויים בגנים הציבוריים ובגני מוסדות חינוך מטופלים בזמן סביר ומתועדפים לפי חומרת הליקוי.

זמן ממוצע לטיפול בליקויים (לא חמורים) הוא 14 יום.

4.4 קיים נוהל טיפול בתקלות בטיחות במוסדות החינוך שהכין ממונה הבטיחות מר שלמה כהן.

4.5 לדבריה של הגב' בתיה הרפז מנהלת מחלקת חינוך, אופן תהליך תיעוד התקלות ישודרג ע"י פורמט חדש ובו יפורט אופן הטיפול בליקוי מתחילתו ועד סיומו.

5. בדיקות בטיחות למתקני משחקים:

5.1 התיקונים בגני המשחקים הציבוריים: גן הציפורים וגן עגור טופלו בזמן סביר - תיעוד לכך נמצא במחלקת הנדסה.

5.2 התקלות המפורטות בסעיף טופלו ויש לכך תיעוד במחלקת הנדסה.

5.3 התקשרות עם חברת גנית פארק בע"מ הסתיימה בחודש נובמבר 2020. במסגרת פרסום מכרז חדש, נבחרה חברת "א.ד מתקני משחק בע"מ" שתחל עבודתה מחודש דצמבר 2020 במסגרת תחזוקה של גני משחק בגנים הציבוריים ובמוסדות החינוך ביישוב.

6. בדיקות בטיחות ביה"ס יסודי להבים:

6.1 מחלקת הנדסה שדרגה את טופס התקלות בעמודה נוספת המפרטת את סטוס טיפול התקלות, אופן הטיפול, זמני טיפול וסגירת הטיפול.

הטופס תוקן בזמן כתיבת דו"ח זה ע"י מר שלמה כהן ממונה הבטיחות.

6.2 ע"פ התקן -בדיקות קרינה נערכות אחת לשנתיים במוסדות החינוך. בשנת 2018 בוצעו בדיקות קרינה במוסדות החינוך ווממצאה תקינים.

6.3 ראה סעיף 6.1.

6.4 לדברי מר שלמה כהן ממונה הבטיחות, התקלות שנמצאו בהזנה ובהגנת מערכת החשמל טופלו. הטענה כי לא נמצא תיעוד לכך התקבל ונושא התיוקים יוקפד יותר.

6.5 ליקויים שנמצאו בסיוור מתחם העתיקות בביה"ס להבים טופלו ע"י מח' הנדסה בשת"פ עם רשות העתיקות.

7- בדיקות בטיחות בגני ילדים:

7.1 לאחר בירור מול בתיה הרפז מנהלת מחלק חינוך, תיעוד הבדיקות מתאריך 14.05.2019

מתייחס לדו"ח שיפוצי קיץ בגני הילדים. התקלות מפורטות בדו"ח טופלו במלואם.

84 מוסדות החינוך אינם נפתחים ללא אישור יועץ בטיחות ולאחר ביקורת ווידוא שכל התקלות טופלו.

8. בדיקות בטיחות במועדון הנוער:

- 8.1- מר שלמה כהן ממונה הבטיחות מבצע בכל שנה בדיקת בטיחות במבנה. בשנת 2020 בוצע שיפוץ במועדון הנוער וקיים דו"ח יועץ בטיחות עדכני.

9. בדיקות בטיחות מתנ"ס להבים- תקינות.

10. שבט הצופים:

- 10.1- הליקויים החמורים שצוינו במבדק בחודש יולי 2019 טופלו ע"י מח' אחזקה בזמן סביר. המסמכים המתעדים את אופן הטיפול נמצאים במחלקת אחזקה.
- 10.2- בכל שנה מתקיימת ביקורת ממונה בטיחות בשבט הצופים וללא אישורו המבנה אינו נפתח לפעילות. האישורים נמצאים במחלקת הנדסה.
- 10.3 – לדברי מר שלמה כהן יועץ הבטיחות, ביקורת תקרות אקוסטיות נערכת אחת ל-5 שנים. הבדיקה הבאה תיערך עד 31.12.2020.
- 10.4- אחת לשנה מתקיימת בדיקת חשמל בשבט צופים.
- בתאריך 10/08/2020 התקיימה בדיקת חשמל שנתית במבנה- דו"ח בדיקה נמצא במחלקת אחזקה. במהלך השיפוץ ובינוי החלק החדש שודרגה מערכת החשמל במקום.
11. תיק מבדקי בטיחות מס' 2:
- 11.1+11.2- התיק מכיל תיעוד משנים 2001-2008 שאין חובה לשמור.

12. הערכות סיכונים:

		גבוה	בינוני	נמוך	הערות
1	תיעוד המבדקים והצגת הממצאים ותיקונם	+			מבדקי הבטיחות שנעשים ע"י ממונה הבטיחות מתבצעים בזמן. תיקון הליקויים מתבצע בהתאם לממצאים העולים מהמבדקים בזמן סביר ואף קצר.
2	אמצעי עבודה וסביבה ממוחשבת	+			במועצה קיימים חדרים פנויים עם מחשב, מדפסת ותקשורת היכולים לשמש את ממונה הבטיחות כעמדת עבודה.
3	תכנית עבודה שנתית בנושא בטיחות	+			קיימת תכנית עבודה שנתית לשנת 2020. לטענת יועץ הבטיחות תכניות עבודה קיימות גם לשנים 2016-2019.
4	ביצוע המבדקים בהתאם לתכנית העבודה	+			המבדקים נערכים לפי תכנית עבודה בסדר הבא: יועץ בטיחות: • אחת לשבועיים בדיקת בטיחות בכל הגנים הציבוריים ומוסדות החינוך. • אחת לשנה נערך מבדק בטיחות בכל מבני הציבור. • לפני פתיחת שנה"ל מתבצע מבדק בכל מוסדות החינוך הכולל שיפוצי קיץ. חברת "גנית פארק":

					• אחת לחודש נערכת ביקורת תחזוקה בכל מתקני המשחק הציבוריים ומוסדות החינוך.
5	מעקב אחר תיקון ליקויים	+			באחריות ממונה הבטיחות לבצע ולתעד מעקב אחר הליקויים עד לסיום התהליך. באחריות מחלקת הנדסה לפקח על כך.
6	תיקון ליקויים במתקני משחקים בשטחים ציבוריים.	+			מחלקת הנדסה מעסיקה את חברת התחזוקה "גנית פארק" המתחזקת את גני המשחק ביישוב ומקפידה על תיקון הליקויים העולים מדוחות הבדיקה בזמנים סבירים ככל שניתן ועל פי רמת חומרה. בנוסף מר שלמה כהן, ממונה הבטיחות של המועצה מבצע פעמיים בחודש ביקורת בטיחות במתקני המשחק בגנים הציבוריים ובמוסדות החינוך. כל ליקוי שעולה בדו"ח מקבל התייחסות וטיפול לפי רמת חומרה.

פרק ב' מסקנות:

1. ראה סעיף 1 פרק 1-ממצאים.
 2. לדבריו של ממונה הבטיחות מר שלמה כהן, קיימת תכנית עבודה לשנים 2018, 2019.
 3. מחלקת הנדסה עובדת ע"פ נהלי העבודה של מנהל השלטון המקומי ומשרד הפנים.
 4. קיים תיעוד להדרכת עובדים שנתית.
 5. קיימת התייחסות בסעיף 2.3.
 6. מחלקת הנדסה יחד עם יועץ הבטיחות מר שלמה כהן, תנהל ותארגן מחדש את שיטת התיוק.
 7. בחלל מבנה המועצה קיימים מספר חדרים פנויים הכוללים מחשב, מדפסת ותקשורת היכולים לשמש את יועץ הבטיחות כעמדת עבודה.
 8. קיימת התייחסות בסעיף 3.1.
 9. מתקיימות בדיקות בטיחות במבני הציבור לפי התקן.
 10. מתקיימות בדיקות קרינה במוסדות החינוך לפי התקן.
 11. ראו התייחסות סעיף 12.
 12. בדיקות מתקני המשחק נעשות כנדרש וע"פ התקן.
 13. מחלקת הנדסה מקפידה על טיפול ליקויים במתקני המשחקים בזמנים קצרים ככל שניתן.
- המועצה מעסיקה חברה המתחזקת את גני המשחק ומבצעת בדיקות חודשיות ובדיקות תקן כנדרש.
- בנוסף מר שלמה כהן, יועץ הבטיחות של המועצה מבצע פעמיים בחודש ביקורת בטיחות במתקני המשחק. כל ליקוי העולה בדו"ח מקבל התייחסות וטיפול לפי רמת חומרה.

פרק ג': המלצות

1. באחריות גזברות ויועמ"ש של המועצה לנסח חוזה העסקה ליועץ הבטיחות הכולל תנאי העסקה מלאים, כפיפות, סמכויות והגדרת תפקיד.
 2. קיימת תכנית עבודה שנתית לשנת 2020, הנמצאת במחלקת הנדסה.
 3. באחריות יועץ הבטיחות מר שלמה כהן ומחלקת נדסה להתייחס בתכנית העבודה לרמת הסיכונים וקביעת יעדים להפחתת סיכון בנושאים המפורטים.
 4. ראו סעיף 2.3.
 5. לדבריו יועץ הבטיחות מר שלמה כהן, המועצה עובדת לפי נהלי בטיחות של השלטון המקומי ומשרד הפנים.
 6. ההערה התקבלה ויושם דגש על קביעת לו"ז לתיקון ליקויים בהתאם לרמת חומרה.
 7. ההערה התקבלה ואופן שיטת תיוק המסמכים תשודרג.
 8. במועצה קיימת עמדת מחשב פנויה עבור יועץ הבטיחות.
- רכישת מערכת ממוחשבת לנושא הבטיחות- תבדק.

בברכה,
יוסף ניסן
ראש המועצה המקומית
להבים

06/02/2020

אל: מר שמואל לביא- מבקר המועצה

הנדון: דו"ח ביקורת בטיחות

להלן התייחסותי לממצאים כפי שפורטו בדו"ח:

1.5. הייתה תכנית בטיחות לשנת 2019 גם אני לא מצאתיה בתיק בטיחות. בכל אופן הוכנה תכנית בטיחות לשנת 2020 ועבודה תבוצע ע"פי התוכנית.

1.6. קיימת בתוכנית בטיחות.

2.1. הדרכת כיבוי אש מבוצעת בשילוב עם הדרכת בטיחות שנתית.

2.2. המערכות סלולריות לא מתחזקות ע"י המועצה.

2.3. קיים טופס במחלקת חינוך והעבודה מתבצעת בהתאם להנחיות והערות המבקר.

2.5. תתבצע הקפדה על תיעוד, רישום ותיוק.

3.3. תתבצע הקפדה על תיעוד.

4.1. כיום, כל תקלה נרשמת והתיקון מתועד בהתאם להוראות המבקר.
שלמה כהן

ממונה

4.2 בטופס החדש קיימת דרישה ללו"ז.

6.1 נקודה כאובה וידועה. דיברנו בנושא אני ומנהל שפ"ע בתקווה לשיפור התיעוד.

7.1- כנ"ל

8.1 מועדון נוער מבוקר לפחות אחת לשנה.

9.1 כנ"ל.

10.1 מועדון שבט "נופר" מבוקר לפחות פעמיים בשנה ועובדי מועצה מבצעים עבודה רבה ועומלים במקום ימים רבים לשיפור ותיקון הליקויים. נכון לא תמיד קיימת התייחסות בכתב.

10.3 בדיקת תקרות אקוסטיות מתבצעת אחת ל-5 שנים כנדרש בחוזר מנכ"ל משרד החינוך.

לסיכום- אכן כפי שמופיע בדו"ח עיקר הממצאים / תקלות הינן בנושא תיעוד.

הנושא נלמד ויילקח בחשבון תוך מתן דגש מיוחד לנושא עד ליישור קו.

שלמה

כהן

ממונה

על בטוח

בטיחות בעבודה ובמוסדות חינוך
הדרכה לעבודה בגובה ובטיחות כללית

העתיקים:

התייחסות

תיק בטיחות

שלמה
כהן

ממונה

15/2018

נוהל טיפול בתקלות בטיחות במוסדות חינוך

1. כללי - נוהל זה בא להורות על דרך הטיפול בתקלות במוסדות חינוך בלהבים.

2. מטרה

2.1 - למנוע "נפילת" תקלות בין הכיסאות.

2.2 - טיפול בתקלות בדרך הקצרה והמהירה.

2.3 - מעקב אחר תקלות בהשתייה.

3. שיטה

3.1 - כל התקלות והדרישות ידווחו ע"י מזכירת בית הספר והגננות למחלקת חינוך.

3.2 - זו תעביר את התקלות למח' אחזקה.

3.3 - מח' אחזקה תווסת את התקלות למחלקות הרלוונטיות: הנדסה, וטרינר, גינון וכו'...

3.4 - תקלות הנדסיות - הדורשות התערבות מהנדס/ קונסטרוקטור ידווחו למהנדס המועצה.

3.5 - תקלות מורכבות המצריכות התערבות בעלי מקצוע שונים, יש לפרק את התקלה לגורמים

לדוגמה: גינון + מים, חשמל + בנין. בסיום התיקון יש לוודא החזרת המצב לקדמותו.

3.5.1 - בטרם הכניסה לעבודה יתקיים דיון בהשתתפות הנוגעים בדבר ויקבע לוח גנט וסדר כניסה לעבוד

של כל דיספלינה.

3.6 - תקלות מתמשכות = אלו תקלות המצריכות זמן ארוך לטיפול בשל תקציבים או חוסר אפשרות

לטפל בתקופת פעילות המוסד ידחו לתאריך מתאים בתאום עם כל הגורמים.

3.7 - לאחר תיקון התקלות, באחריות מח' אחזקה לדווח בכתב על אופן הטיפול וסגירת התקלות.

3.8 - ממונה בטיחות יעקוב אחר הטיפול ואופן סגירת התקלות.

כהן שלמה

ממונה בטיחות ומוס"ח

דוח ביקורת בנושא

**סקירת סטטוס מאגרי מידע במחלקות
המועצה והתאמתן לתקנות הגנת
הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז
2017**

**שמואל לביא
מבקר המועצה**

מבוא:

מתוקף חוק הגנת הפרטיות 1981 הכנסת התקינה תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) 2017 במהלך שנת 2017

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) נכנסו לתוקף בחודש 5/2018. במקביל הוקמה במשרד המשפטים הרשות להגנת הפרטיות שפועלת באופן מלא החל משנת 2019. הביקורת מבקשת לציין שעדיין לא יצאו הנחיות מטעם משרד הפנים באמצעות חוזר מנכ"ל כיצד על הרשות לפעול. אולם הביקורת סבורה כי על מקבלי ההחלטות ברשות לדעת את מצב מאגרי המידע כפי שהם כיום ברשות והתאמתן בנהלים לתקנות החדשות.

דוח זה מתבסס על:

- חוק הגנת הפרטיות תשמ"א 1981.
- חוק כבוד האדם וחירותו.
- תקנות הגנת הפרטיות (תנאי אחזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים) תשמ"ו 1986.
- תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז 2017.
- הנחיית רשם מאגרי מידע 4/2012, שימוש במצלמות אבטחה ומעקב במאגרי התמונות הנקלטות בהן.

יעדים:

- סקירת התקנות והחוק בנושא אבטחת המידע וההגנה על הפרטיות.
- מיפוי מאגרי המידע בכל המחלקות.
- בדיקת רישום מאגרי המידע ברשות להגנה על הפרטיות.
- בדיקת פעילות מערך אבטחת המידע בדגש מאגרי מידע.
- ביצוע הערכת סיכונים ראשוני בנושא אבטחת מאגרי המידע.

מהות

הביקורת נערכה במהלך שנת 2019.

במהלך הביקורת התקיימו מספר פגישות עבודה עם מנהלי המחלקות והעובדים הרלוונטים במועצה העוסקים ביצור מאגרי המידע. נערכו פגישות ובקשה למסמכים וחזוי התקשרות בנושאים השונים הקשורים למערכות מידע.

הביקורת מבקשת לציין כי בעקבות גילוי כשל אבטחת מידע חמור במחלקת הרווחה נשלח מכתב לראש המועצה באופן מידי מתוך מטרה להקטין חשיפה וסיכונים.

הביקורת מבקשת לציין כי באופן חריג נשלח הדוח לידיעת ראש המועצה ומזכיר המועצה.

בסוף שנת 2019 ותחילת שנת 2020, התקדמה המועצה בישום ותיקון חלק חשוב מהליקויים בדוח.

הביקורת ערכה תיקון לדוח בחודש 3/2020.

פרק א':

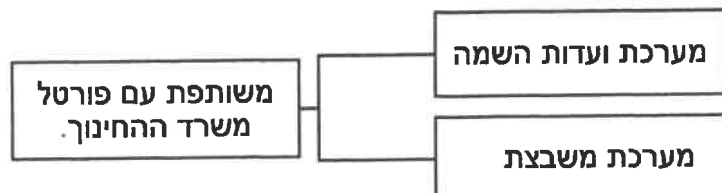
הממצאים:

1. מחלקת הנדסה.

- 1.1. במחלקה קיימים ארבעה מאגרי מידע עיקריים והם:
- מערכת גיהול לרישוי ופיקוח על הבניה הכוללת בתוכה מאגר מידע של היתרי בניה של תושבים והתרעות על חריגות בניה.
 - המאגר נמצא באחריות בר טכנולוגיות השמורה בענן.
 - מאגר מידע של בקשות לאישורי היתרי בניה המוגדר כרישוי זמין המאגר נמצא במנהל התכנון.
 - מאגר מידע המכיל תקיות של ועדות תנועה, בקשות, פניות תושבים לוועדה, מידע על תושבים לצורכי מעקב, בקשות לרישום בטבו, פניות לבתי משפט ועוד.
 - מערכת GIS המאגר נמצא בענן בחברת INTERTOWNE הכניסה עם כרטיס חכם.
- 1.2. מערך הרישוי בהנדסה קשור עם מערכת רישוי זמין מנהל התיכנון מדינת ישראל משרד האוצר.
- בענן המועצה מאוחסנים פרטי המבקש טפסים ותצהירים, טפסי מתן מידע לתושב כחלק מתהליך הקדם בקשה להיתר.
- 1.3. מערכי המידע שנסקרו אינם רשומים ברשות להגנת הפרטיות. וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים: 8,9,10
- 1.4. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר. ואינו עומד בתקנות אבטחת מידע 2017.

2. מחלקת החינוך.

- 2.1. במחלקה קיימים חמישה מאגרים עיקריים:

- מערכת מטרופוליט מייצרת מאגר מידע של ילדים רישום לבתי ספר עדכונים ושינויים. המאגר שמור בשרתי המועצה – בענן.
- מערכת הסעות תלמידים פנימיות הכולל שמות תלמידים טלפונים וכתובת של ההורים והטלפונים ופרטים נוספים של מערך ההסעות, זמנים, מסלולי נסיעה ועוד.
- כל המידע שמור בשרת המועצה ובענן.

2.2. מאגרי המידע שנסקרו אינם רשומים ברשות להגנת הפרטיות וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.

2.3. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת המידע 2017.

3. מחלקת הביטחון.

3.1. במחלקה קיימים ארבע מאגרי מידע:

- מערך מצלמות במרחב הציבורי בלהבים.

- מערך מצלמות ERP מאגר נתונים של רכבים ואישור הכניסה ללהבים באופן אוטומטי במחסום.

- אפליקציית סיטי קונקט ומעריך הנתונים האגור בתוכו שימושי לכל מחלקות המועצה. במערכת נאגרים נתונים של תושבים שמות פרטי משפחה כתובת טלפונים מיילים. האפליקציה משמשת את כל תושבי הלהבים, העובדים והמנהלים ואינה קשורה בלעדית לאחריות מחלקת הבטחון.

- מאגר שמות תלמידים, תושבים ומתנדבים, המאגר כולל מידע של שמות תלמידים על פי כיתות כולל כתובות ושמות ההורים כולל מורים וגננות. במאגר גם קובץ של מתנדבים הכולל שמות, כתובת טלפון, מייל לדברי הקב"ט הנתונים נלקחים ממאגר של מחלקת החינוך.

3.2. מאגרי המידע שנסקרו אינם רשומים ברשות להגנת הפרטיות וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.

3.3. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת המידע 2017.

4. רישוי עסקים.

4.1. במחלקה נמצא מאגר מידע אחד הכולל את כל בעלי העסקים בלהבים. נתונים ת.ז שמות כתובת עיסוק תיאור העסק ומעריך הבדיקות שנדרש לבצע והתוצאות.

המחלקה משתמשת בתוכנת רמה המאושרת וקשורה עם מימשל זמין תוכנת רמה משמשת כפלטפורמה וקישור עם ממשל זמין כל הנתונים נאגרים בשרתים של המועצה ובענן.

- 4.2. מאגר המידע שנסקר אינו רשום ברשות להגנה על הפרטיות וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.
- 4.3. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת מידע 2017.

5. מחלקת כ"א.

- 5.1. במחלקה מאגר של שמות תושבי להבים שהינו מאגר משותף של משרד הפנים והמועצה. למועצה יש מסמך מאשר את השימוש במאגר ובמסד הנתונים של מרשם התושבים לצרכי המועצה. המועצה חתומה כי המאגר לא יופץ ולא יעשה בו שימוש שלא לצרכי המועצה בלבד.
- 5.2. קיים מאגר נוכחות המכיל את שמות העובדים ונתוני שעות עבודתם. המאגר מועבר לשימוש של הגזברות מחלקת שכר. במאגר נמצאים גם טביעות אצבע ביומטריות של כל העובדים. על פי הבהרות מחברת סינאל נמסר כי מאגר טביעות האצבע הינו מאגר קבצי יחוס אריתמטי הנשמר במנותק ממאגר שמות העובדים כך שלא ניתן לשייך בין שני המאגרים. כל המאגר נשמר בשרתי המועצה ובענן.
- 5.3. מאגר קבצי הנוכחות וטביעות האצבע אינו רשום ברשות להגנה על הפרטיות וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10. (ראה תגובת המבוקר בנספחים)
- 5.4. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת מידע 2017. (ראה תגובת המבוקר בנספחים)

6. מחלקת רווחה

- 6.1. במחלקה קיימים ארבע מאגרי מידע מתוכם מאגר מידע אחד עיקרי ושלושה מאגרים קטנים שונים מהותית מהעיקרי. להלן המאגרים:
- 6.1.1. מאגר מידע הכולל מידע על מטופלים, משפחות ועוד בנושאי רווחה המאגר מקושר עם משרד העבודה והרווחה המאשר הצגת נתונים שליחתם וקבלת נתונים ממשרד הרווחה באמצעות כרטיס חכם. התוכנה של חברת EPR מאושרת לשימוש בממשק של משרד העבודה והרווחה. חברת EPR קשורה בהסכם עם המועצה למתן שירותי תמיכה ותפעול המערכת אך אינה אחראית על רמת אבטחת המידע ואיחוסו שהיא באחריות המועצה. כל מאגר הנתונים הזה מאוחסן בשרת המועצה ובענן. רמת אבטחת המידע בסיסית בלבד.

- 6.1.2. מאגר מידע של מתנדבים בחירות בכל התחומים עליהם אחראית מחלקת הרווחה בחירות ובשגרה. המאגר כולל שמות, כתובות טלפונים, מיילים, פילוח מקצועות ועוד. המאגר מאוחסן בשרת המועצה ובענן. רמת אבטחת המידע בסיסית ביותר.
- 6.1.3. מאגר שמות כתובת ודרכי התקשרות ומידע נוסף על התושבים המשתמשים בשרותי מועדון ותיקים ומועדון מופת לאוכלוסיות המבוגרות. כל המאגר מאוחסן בשרת המועצה ובענן.
- 6.1.4. מאגר ספקים וחוזי עבודה, לנותני שירותים ושירותים קנויים עבור מחלקת הרווחה ופעילותיה. מאגר זה נמצא גם בגזברות. המאגר מאוחסן בשרת המועצה ובענן.
- 6.2. ארבעת המאגרים שנסקרו במחלקת הרווחה אינם רשומים ברשות להגנה על הפרטיות וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.
- 6.3. ארבעת המאגרים מאובטחים ברמה בסיסית ביותר שלא עונה לדרישות הסיווג הגבוה של רגישות המידע במיוחד במאגר הראשון. המאגרים אינם עומדים בתקנות הגנה על הפרטיות אבטחת המידע 2017.
- 6.4. הביקורת מבקשת לציין כי לדעת הביקורת מאגר המידע הראשון של תיקי תושבים בנושאי רווחה רגיש ביותר ודורש שינוי מערך האבטחה בו באופן מידי. על כן נשלח מכתב בנושא באופן מידי אם כתיבת דוח זה בתאריך 30.5.19 לראש המועצה על מנת לידע אותו בכשל האבטחה החמור והצעה לפתרון הבעיה באופן מידי.

7. מחלקת הגזברות

- 7.1. למחלקת הגזברות מאגר מידע אחד הנמצא על תוכנת מטרופולינט. מאגר זה מחולק למדורים והם:
- א. מאגר גבייה של הארנונה מהתושבים שבו נתוני שטחים, חשבונות בנק של תושבים בהוראת קבע, תשלומים וגביית, חובות תושבים.
 - ב. מאגר שכר עובדים כתוכנת שכר של מל"מ ובו נתוני עובדים שכר ת.ז. כתובות ונתונים אישיים אחרים.
 - ג. מאגר ספקים וקבלנים הכולל תשלומים נתוני ההתקשרות ועוד.
- 7.2. במחלקת הגזברות מאגרי המידע הרשומים ברשות להגנת הפרטיות הם: שכר עובדים, מיסי ארנונה, מערכת ההנ"ח החל מה- 5.1.2005.
- 7.3. כל המאגרים מאוחסנים בשרת המועצה ובענן. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת מידע 2017.

8. מדור וטרינר

- 8.1. המדור משתמש בתוכנה בשם "דוקטורט" באמצעותו מתבצע רישום בע"ח נתונים ומידע על הבעלים ושכבי החיות. התוכנה מקושרת למשרד החקלאות לצורך העברת מידע למאגר שבבים ארצי. כל המידע מאוחסן בשרתי המועצה ובענן. אין תיעוד על הסכם התקשרות עם החברה.
- 8.2. המאגר אינו רשום ברשות להגנת הפרטיות כנדרש בחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.
- 8.3. מערך אבטחת המידע בסיסי ביותר ואינו עומד בקריטריונים הנדרשים על פי תקנות אבטחת מידע 2017.

9. מתנ"ס

- 9.1. במתנ"ס קיימים מאגרי מידע, הכוללים, חוגים, רשימות תלמידים והורים, אינדקס ספקים ונותני שירות, הנ"ח ועוד. כל מאגרי המידע מקושרים עם החברה למתנסים אשר דאגה לרשום את מאגרי המידע ברשות להגנת הפרטיות. כל מאגרי המידע מאוחסנים בשרתי החברה למתנסים ומאובטחים על ידי בהתאם לתקנות הגנה על הפרטיות אבטחת מידע 2017.
- 9.2. נכון לכתיבת הדוח לא נמסר לביקורת אישור רשמי כי מאגר המידע של מתנ"ס להבים המקושר לחברה למתנסים רשום ברשות להגנה על הפרטיות ומאובטח ע"י חברת בזק בינלאומי. יש לציין כי נמסר לביקורת תעודה של מכון התקנים המאשר כי עומדת בדרישות תקן של אבטחת מידע. לדעת הביקורת אישור זה אינו מספק ואינו מאשר את רמת האבטחה הקיימת למאגר מתנ"ס להבים.
- 9.3. מאגר המידע של הספרייה הכולל מאגר שמות השאלה, נתונים הכוללים טלפונים כתובות וכ"ו. התוכנה שהספרייה עובדת איתה היא של חברת אגרון המאושרת לשימוש ע"י משרד החינוך.
- 9.4. נכון לכתיבת הדוח מאגר המידע של מתנ"ס להבים אינו רשום ברשות להגנה על הפרטיות כנדרש בחוק הגנת הפרטיות 1981 סעיפים 8,9,10.
- 9.5. מאגר המידע של הספרייה רשום במאגר המידע של הרשות להגנה על הפרטיות במסגרת השימוש של תוכנת אגרון. כמו כן יש לציין כי קיים תיעוד לקיום רמת אבטחה של מאגר הספרייה בלהבים במסגרת השימוש בתוכנת אגרון.

9.6. אין תיעוד לרמת האבטחה של מאגרי המידע במתנ"ס להבים, ותיעוד האם עומדת בכללי אבטחת המידע הנדרשים על פי תקנות אבטחת מידע 2017.

10. הערכת סיכונים:

הביקורת ערכה הערכת סיכונים על מספר נושאים מתוך מטרה לעזור בניהול הסיכונים וקביעת רמת הסיכון הסבירה לתפקוד המועצה בנושאי מאגרי המידע והשמירה עליהם.

הנושא	גובה	בינוני	נמוך	הערות
רישום מאגרי המידע ברשות להגנה על הפרטיות	+			חשיפת המועצה לתביעה פלילית מול הרשות להגנה על הפרטיות.
אבטחת המידע ושמירתו	+			חשיפה לתביעה על פי חוק כבוד האדם וחירותו.
מצלמות במרחב הציבורי	+			
התאוששות מקריסה מערכות מידע מתקפת סייבר	+			הנוהלים הקיימים חלקיים גרם בעבר לשיתוק המועצה לטווח של שלושה ימים.

פרק ב' מסקנות:

1. כל מאגרי המידע במחלקות המועצה והמתנ"ס אינם רשומים ברשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים וזאת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א 1981 סעיפים 8,9,10 לחוק.
נכון לחודש 3/2020 פועל יועץ מיחשוב ואבטחת מידע חברת הורן יועצים אשר איתר 15 מאגרי מידע אשר נשלחו לרישום במשרד המשפטים הרשות להגנה על הפרטיות ואבטחת מידע.
2. מערך אבטחת המידע בשרת המועצה ובענן בסיסי ביותר ואינו עומד בדרישות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז 2017 כך גם כותב היועץ בסיכום ממציאו (ראה בנספחים).
3. מערך המצלמות במרחב הציבורי אינם עומדים באופן מלא בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובהנחית רשם מאגרי המידע מס' 4/2012 המסדיר את השימוש במצלמות האבטחה ואת המטרות לשמם נועד המאגר. כמו כן אין תיעוד לאישור היועמ"ש למיקום המצלמות ותיעוד על קיום דיון ציבורי ושימוע הכולל אישור המיקום ופרסום המיקום של המצלמות באתר המועצה.
כך גם כותב היועץ בסיכום ממציאו (ראה בנספחים).
4. רמת אבטחת תעבורת המידע בין המצלמות המפוזרות בישוב לבין השרתים בסיסית ביותר ואינה עומדת בדרישות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת המידע) תשע"ז 2017.
5. מאגר המידע במחלקת הרווחה במיוחד תיקי רווחה של תושבים המסווג כסודי ביותר מבחינת רגישותו לצנעת הפרט אינו זוכה לרמת אבטחה כנדרש ממאגר זה. (ראה הערות היועץ בנספחים)
6. המועצה אינה מעסיקה מנהל אבטחת מידע בניגוד לנדרש בתקנות הגנת הפרטיות אבטחת המידע 2017 סעיף 3. (ראה הערות היועץ בנספחים) נכון להיום עומדת המועצה לקבל הצעות מחיר להעסקת מנהל אבטחת מידע כנדרש.
7. המועצה לא הגדירה את מאגרי המידע שלה וקבעה את המטרות בניגוד לסעיף 2 לתקנות הגנת הפרטיות אבטחת מידע 2017.
אם רישום המאגרים במהלך 3/2020 הנושא תוקן.
8. המועצה לא קבעה את נוהלי אבטחת המידע על מאגרי המועצה בניגוד לסעיף 4 לתקנות הגנת הפרטיות אבטחת מידע 2017. נכון 3/2020 המועצה כתבה נוהל ומדיניות אבטחת מידע שאושר ע"י היועץ הנוהל הופץ למנהלי המחלקות אשר אמורים לחתום עליו ולפעול על פיו.
9. המועצה לא ביצעה סקר סיכונים על מאגרי המועצה בניגוד לסעיף 5 לתקנות הגנה על הפרטיות אבטחת מידע 2017.
נכון ל- 3/2020 המועצה בתהליך בחירת מנהל אבטחת מידע אשר יבצע זאת במסגרת תוכנית העבודה.
10. המועצה אינה מבצעת ביקורת תקופתית על מאגרי המידע שבמועצה בניגוד לסעיף 16 לתקנות הגנת הפרטיות אבטחת מידע 2017 הנושא יטופל במהלך שנת 2020 לכשיגויס מנהל אבטחת מידע..

פרק ג', השלכות

1. אי עמידה בתקנות ובחוק הגנת הפרטיות עלולים לגרום לאישומים פליליים למנהלים הבכירים.
2. אי עמידה בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) עלול לחשוף את המועצה לתביעה של תושבים שיפגעו מכשלים בהבטחת המידע האישי שלהם ובצנעת הפרט.
3. מערך ההגנה על מערכות המידע של המועצה נכון להיום אינו ערוך להתאוששות מהירה מהתקפות סייבר, דבר היכול לשתק את תפקוד המועצה למספר ימים ואף יותר מזה כפי שכבר התרחש לפני כשנתיים.

פרק ד' המלצות:

1. יש לדאוג לרשום את כל מאגרי המידע כנדרש בחוק הגנת הפרטיות. בתהליך המיפוי של מאגרי המידע, יש צורך להסתכל בצורה רחבה, במאקרו לבחון ולקבוע מטרות של המאגרים ולאחד מאגרים עם מטרות משותפות ולרשום אותם ברשות להגנה על הפרטיות בהתאם. כמו כן לקבוע מנהל לכל מאגר מידע. נכון לחודש 3/20 סיום עריכת הדוח בתהליך רישום 15 מאגרי מידע (ראה בנספחים)
2. יש להעסיק ממונה על אבטחת המידע כנדרש בתקנות. אינו חייב להיות עובד שכיר נכון לעכשיו.
3. לכל מאגר מידע יש להכין נוהל אבטחת מידע באמצעות הממונה על אבטחת המידע. כנדרש בתקנות. סעיף 4. נכון לסיום עריכת הדוח נשכר יועץ אבטחת מידע אשר הכין מיפוי מאגרי מידע והוכן נוהל אבטחת מידע הנקרא: "מדניות אבטחת מידע" הנוהל הופץ למנהלים לצורך ידיעה ולימוד עד אשר יגויס מנהל אבטחת מידע.
4. לאחר רישום מאגרי המידע ממונה אבטחת המידע יבצע מיפוי מאגרים ויבצע סקר סיכונים בנושא אבטחת המידע, ויעדכנו אחת לשנה. עם כתיבת הדוח לטייטה ראשונית שכרה המועצה יועץ בתחום אשר הכין דוח מיפוי מאגרי מידע (ראה בנספחים).
5. ממונה אבטחת המידע יבצע אבטחה פיזית וסביבתית, אבטחת מידע בניהול כ"א, ניהול הרשאות גישה, זיהוי ואימות בקרה ותיעוד גישה הכל בהתאם לסעיפים 6 עד 10 בתקנות אבטחת המידע.
6. מנהל מאגר המידע והממונה על אבטחת המידע יתעדו כל אירוע אבטחה כנדרש בסעיף 11 לתקנות.
7. במידה והמועצה מתקשרת עם גורמי חוץ לצורך קבלת שירותים בנושאי מחשוב ואבטחת מידע חובה עליה לפעול בהתאם לסעיף 15 לתקנות ולתתי הסעיפים בהתאם.
8. יש לתת תשומת לב במיוחד למעריך המצלמות במרחב הציבורי ולפעול לתיקון הנדרש בהתאם לחוק כבוד האדם וחירותו.
9. יש לשקול להקים ועדה מיוחדת לנושא המצלמות שתכלול את היועמ"ש אשר תבחן את מיקום המצלמות ונחיצותם במקום שהוצבו, תקיים שימוע לכל התושבים. כמו כן תדאג לרישום המאגר ולפרסום מיקום המצלמות באתר המועצה.
10. יש לבדוק ולבחון את רמת אבטחת המידע בתעבורת המידע בין המצלמה לבין השרת ולקבל אישור לכך ממנהל אבטחת המידע לכשיהיה כזה במועצה.
11. יש לוודא כי מאגרי המידע במתנ"ס להבים אכן רשומים ומאובטחים ע"י החברה למתנסים. יש לדרוש לקבל מסמך כתוב מגורמי המקצוע באבטחת המידע של החברה למתנסים.
12. יש לקיים דיון בנושא רמות הסיכון שבהם חשופה המועצה בנושא אבטחת המידע, מצלמות, ושמירה על מאגרי המידע וזאת על מנת לקבוע את דרגות הסיכון שהמועצה מחליטה להיות בהן, תוך בחינת סיכוני עלות תועלת בתהליך קבלת ההחלטות לפעולה בתחום זה.

נספחים

מועצה מקומית להבים
טל' 08-9554777

אל: שמואל אביגד - מנהל המועצה תאריך: _____

מאת: הנהלת עיר - קב"מ

הנדון: צמח כפרות המחקר הישן

זהו תחילתו של תהליך כלכלי וביטחוני.
א. מדיניות המדינה - יצא נא להסדיר את כל
הנושאים הכלכליים והביטחוניים אשר
הינם, כגון תחילתו של תהליך
הי, מדיניות ארץ - (אנטי-ציונית) מדיניות
המדינה החדשה מאתגרת את הביטחון במה האבטחה
על המדינה וכלכלת התחבורה.
ה. שטח תחבורה ומתקנים - נשוא שנה צבא
כן אצלו וישמשו את כל בני המדינה
המדינה היא מדינת התחבורה.

הנא להסדיר את כל הנושאים והשאלות
על הנהלת המדינה

מנהל מח' ביטחון
דשירותי חירום
מ.ק. להבים

תשע"ט
2019
מספרנו
מה/5200

כ"ח בסיוון
1 ביולי

לכבוד
מר שמואל לביא
מבקר המועצה

א.ג.,

הנדון: דוח בקורת בעניין מאגרי מידע
סעיף 5 לד"ח

בתגובה לד"ח שבנדון, אנו נפעל לרשום את המאגר ברשות להגנה על הפרטיות.

לגבי אבטחת המידע בשרתי המועצה, כעת מתגבש מכרז האמור להבטיח את אבטחת כלל המידע הנמצא ברשות המועצה.

לקראת תקציב 2020 יש ולתקצב מנהל אבטחת מידע, ויפה שעה אחת קודם.

הכל תלוי בתקציב.

בכבוד רב,

עדנה זטלאור
מזכירת המועצה

העתקים:
ראש המועצה
גזברות המועצה

מיפוי מאגרי מידע של המועצה המקומית להבית

סיכום ממצאים

**כ"ג בשבט תש"פ
18 בפברואר 2020**

**הורן יועצים בע"מ
יועצים לטכנולוגיית המידע**

שדרות משה שרת 10, ירושלים 9692095, טל' 02-631-0212; פקס 02-642-6229
מען למכתבים: ת.ד. 4383, ירושלים 9104301

**Horn Consultants Ltd.
I.T. Consultants**

10, Moshe Sharett Blvd., Jerusalem 9692095, Israel. Tel. + 972-2-631-0212; Fax: + 972-2-642-6229
Mailing Address: P.O.Box 4383, Jerusalem 9140301, Israel

כ"ג בשבט תש"פ
18-02-2020

לכבוד עדנה זטלאוי,

המועצה המקומית להבית

הנדון: סיכום הממצאים של מיפוי מאגרי המידע במועצה המקומית להבית

גב' זטלאוי הנכבדה,

מסמך זה מפרט את הממצאים מפרויקט המיפוי של מאגרי המידע, המנוהלים במועצה המקומית להבית.

חברתנו, הורן יועצים בע"מ צברה לאורך השנים נסיון רב ואיכותי, כחברת יעוץ בטכנולוגיית המידע והינה בעלת מוניטין במגזר הציבורי בארץ המשרתת את לקוחותיה בארץ ובעולם באיכות גבוהה ולשביעות-רצונם המלאה.

בפרויקט זה, עיקר העבודה בוצע על-ידי מר דוד שיפרס, יועץ בכיר ומומחה טכנולוגי מנוסה בתחומים מגוונים של טכנולוגיית המידע, בעל נסיון מעשי בתחום של אבטחת מידע והגנת הסייבר, כולל בהיבט בינלאומי. מר שיפרס הסתייע בשני מומחים נוספים בחברתנו, בעלי נסיון מעשי עשיר במגוון רחב של תחומים בטכנולוגיית המידע - גב' שושנה קצבורג-ליפמן, יועצת בכירה, ומר אריה הורן, המנהל הכללי של החברה ויועץ בכיר.

במסגרת הפרויקט, נערכו מיפוי, הערכת מצב ותוכנית פעולה לשם הסדרת מאגרי המידע, בהתאם לחוק הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017.

המיפוי והערכת המצב נערכו באמצעות ביקור במועצה, תשאול של המפעילים ושל המשתמשים במאגרי המידע, תשאול של מחזיקי המאגרים ובדיקות טכניות ופונקציונאליות.

בהתאם לכל תקנה המובאת בחוק, יוצגו להלן הממצאים הבאים:

1. דרישות החוק הרלבנטיות.
2. ממצאי המיפוי והערכת המצב ביחס לחוק.
3. המלצות להסדרת המצב בהתאם לחוק, ככל שנדרש.

**הורן יועצים בע"מ
יועצים לטכנולוגיית המידע**

שדרות משה שרת 10, ירושלים 9692095, טל' 02-631-0212; פקס 02-642-6229
מען למכתבים: ת.ד. 4383, ירושלים 9104301

**Horn Consultants Ltd.
I.T. Consultants**

10, Moshe Sharett Blvd., Jerusalem 9692095, Israel. Tel. + 972-2-631-0212; Fax: + 972-2-642-6229
Mailing Address: P.O.Box 4383, Jerusalem 9140301, Israel

במקביל וכהשלמה למסמך זה, מצורפים בזאת המסמכים הבאים :

1. הגדרות מאגרי המידע (16 מאגרים).
 2. נוהל אבטחת מידע.
 3. טופס רישום מעודכן של תפקידים, הרשאות הגישה שניתנו להם, ושל בעלי ההרשאות.
 4. טופס ביטול ההרשאות של בעל הרשאה שסיים את תפקידו.
 5. טופס תיעוד של אירועי אבטחה.
- כמפורט להלן, מסמכים אלו דורשים ביקורת ועדכון תקופתיים. פעילות זו אינה כלולה בפרויקט זה.
- אנו עומדים לרשותכם למתן כל סיוע נוסף, כפי שידרש.

בברכה,

דוד שיפרס
מנהל פרויקט,
הורן יועצים בע"מ.

רצ"ב: מיפוי מפורט.

תוכן הענינים

<u>פרק</u>	<u>עמוד</u>
א. מינוי ממונה על אבטחת המידע	5
ב. נוהל אבטחה	6
ג. מיפוי מערכות המאגר וביצוע סקר סיכונים	7
ד. אבטחה פיזית וסביבתית	8
ה. אבטחת מידע בניהול כח אדם	9
ו. ניהול הרשאות הגישה	10
ז. זיהוי ואימות זיהוי	11
ח. בקרה ותיעוד גישה	12
ט. תיעוד של אירועי אבטחה	13
י. התקנים ניידים	14
יא. ניהול מאובטח ומעודכן של מערכות המאגר	15
יב. אבטחת תקשורת	16
יג. מיקור חוץ	17
יד. ביקורות תקופתיות	18
טו. משך שמירת נתוני האבטחה	19
טז. גיבוי ושחזור נתוני אבטחה	20

א. מינוי ממונה על אבטחת המידע

כגוף ציבורי, המועצה מחוייבת למנות ממונה על אבטחת המידע כדלהלן:

1. הממונה יהיה כפוף ישירות למנהל בכיר, או למנכ"ל המועצה.
2. הממונה יכין נוהל אבטחת מידע ויביאו לאישור ההנהלה הבכירה של המועצה.
3. הממונה יכין תוכנית לבקרה שוטפת על העמידה בדרישות התקנות, יבצע אותה ויודיע להנהלת המועצה ולמנהל המאגר על ממצאיו.
4. הממונה על האבטחה לא ימלא תפקיד נוסף, שעלול להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו.
5. אם המועצה הטילה על ממונה האבטחה משימות נוספות, שאינן קשורות בנוהל אבטחת המידע והבקרה השוטפת, יש להגדירן בצורה ברורה.
6. המועצה תקצה לממונה את המשאבים הדרושים לו לשם מילוי תפקידו תקנה.

הערכת מצב:

אין היום במועצה ממונה על אבטחת המידע.

תוכנית פעולה:

המועצה צריכה למנות ממונה על אבטחת המידע בעל כישורים וידע מתאימים. הממונה יכול להיות עובד המועצה או ספק חיצוני מיומן.

ב. נוהל אבטחה

התקנה מחייבת את המועצה לנסח נוהל אבטחה ארגוני, שמטרתו לקבוע מדיניות אבטחה ארגונית להתמודדות עם סיכוני האבטחה להם המידע נחשף.

הנוהל יכלול את הנושאים הבאים לפחות:

1. הוראות בעניין האבטחה הפיזית והסיבית של אתרי המאגר.
2. הרשאות גישה למאגרי המידע ולמערכות המידע.
3. תיאור של אמצעים, שמטרתם להגן על מערכות המידע ואופן הפעלתם לצורך כך.
4. הוראות למורשי הגישה למאגר המידע ולמערכות המידע לצורך הגנה על המידע במאגר.
5. הסיכונים פוטנציאליים, להם המידע שבמאגר חשוף.
6. אופן התמודדות עם אירועי אבטחת מידע.
7. הוראות לעניין ניהול של התקנים ניידים ושימוש בהם.
8. אמצעי הזיהוי ואימות הזיהוי לגישה למאגר ולמערכות המידע.
9. אופן הבקרה על השימוש במאגר המידע, ובכלל זה תיעוד הגישה למערכות המידע.
10. הוראות לעניין עריכת ביקורות תקופתיות כדי לוודא קיום ותקינות עדכניים של אמצעי האבטחה.
11. הוראות לעניין גיבוי הנתונים.
12. הוראות לעניין אופן ביצוע פעולות פיתוח במאגר ותיעודן, ובכלל זה אופן הגישה של אנשי הפיתוח לנתונים במאגר.

תשוב: אחת לשנה יש לבחון את הצורך בעדכון הנוהל - אם נעשו שינויים מהותיים במאגרים או במערכות המידע או בתהליכי עיבוד המידע או אם נודע על סיכונים טכנולוגיים חדשים הנוגעים למאגרים.

הערכת מצב:

אין כיום נוהל אבטחת מידע במועצה.

תוכנית פעולה:

נוהל האבטחה יוצע על ידי הוועדה יועצים במסגרת פרויקט זה ויועבר לאישור הנהלת המועצה.

ממונה האבטחה יהיה אחראי ליישומן ולעדכונו של מסמך זה.

ג. מיפוי מערכות המאגר וביצוע סקר סיכונים

על המועצה להכין מסמך מעודכן של מבנה מאגרי המידע וכן רשימת מצאי מעודכנת של מערך התקשוב, הכוללת את הפרטים הבאים:

1. תשתיות ומערכות חומרה, רכיבי תקשורת ואבטחת מידע.
2. מערכות התוכנה המשמשות להפעלת מאגר המידע, לניהול המאגר ולתחזוקתו, לתמיכה בפעילותו, לניטורו ולאבטחתו.
3. תוכנות וממשקים המשמשים לתקשורת מול מערכות המידע בשני הכיוונים (אל המערכת וממנה).
4. תרשים הרשת שבה המאגר פועל, הכולל תיאור הקשרים בין רכיבי המערכת ומיקומם הפיזי.
5. תאריך העדכון האחרון של המסמך ושל רשימת המצאי.

הערכת מצב:

אין כיום מיפוי של מערכות המידע במועצה.

תוכנית פעולה:

מיפוי המערכות וסקר הסיכונים נערכו בגרסתם הראשונה על ידי הורן יועצים במסגרת פרויקט זה.

ממונה האבטחה יהיה אחראי לעדכון של מסמכים אלו.

ד. אבטחה פיזית וסביבתית

התקנה מחייבת שמירה פיזית על התשתיות ועל מערכות החומרה המשמשות את המאגר, במקום מוגן מפני כניסה לגורמים בלתי מורשים. זאת, לאור העובדה כי הגדרות הליבה של המערכת ואמצעי ההגנה הלוגיים עליה כפופים לסיכון של שינוי ועדכון באמצעות גישה פיזית, כך גם לגבי אמצעי אחסון פיזיים.

יש לתעד את הכניסות ואת היציאות של העובדים מאתרים בהם המערכות מצויות, וכן לתעד הכנסה והוצאה של ציוד אל האתרים. למשל באמצעות התקנת מצלמות, מערכת זיהוי ביומטרי וכו'.

הערכת מצב:

משרדי המועצה מתועדים במערכת צילום.

תוכנית פעולה:

ככל האפשר, להוסיף מערכת זיהוי פיזית (בעזרת כרטיס מגנטי או Token).

ה. אבטחת מידע בניהול כח אדם

לנוכח העובדה, שהגורם האנושי מהווה גורם סיכון משמעותי בתחום אבטחת המידע, יש לוודא כי לעבודה הקשורה למאגר המידע יקלטו עובדים המתאימים לעבודה זו, לאחר שננקטו אמצעים סבירים המקובלים בהליכי מיון עובדים ושיבוצם. יש להביא בחשבון את רגישות המידע שבמאגר ואת היקף הרשאות הגישה לפי התפקיד המיועד. אמצעים סבירים הם, למשל, מבחני התאמה במכונים מקצועיים, המלצות ממעבידים קודמים ואמצעים נוספים בהתאם לרגישות המידע.

יש לקיים הדרכות לבעלי הרשאות בנושא החובות לפי חוק הגנת הפרטיות והתקנות, בטרם יקבלו גישה למידע במאגר המידע או לפני שינוי היקף הרשאותיהם ואחת לשנתיים לפחות.

הערכת מצב:

לא נעשו עד כה הדרכות לבעלי הרשאות.

תוכנית פעולה:

לקיים הדרכת בטיחות, לכל הפחות למנהלי המאגרים (מנהלי האגפים).

ניהול הרשאות הגישה .1

1. יש לקבוע הרשאות גישה למאגר לכל עובד, רק במידה הנדרשת לו לצורך ביצוע תפקידו.
2. יש לנהל רשימת הרשאות מעודכנת.

הערכת מצב:

הרשאות הגישה קבועות בחלקן.

תוכנית פעולה:

1. לאתחל ניהול רשימת הרשאות.
2. לשדרג את ההרשאות הנותרות לפי הצורך.
3. לוודא עדכון של רשימת ההרשאות על ידי ממונה האבטחה.

זיהוי ואימות זיהוי .ז

1. יש לוודא, שכל מי שניגש למידע במאגר הוא עובד מורשה, ולכן יש לאמת את זהותו באמצעים מקובלים בנסיבות העניין; לכל הפחות, באמצעות סיסמה.
2. אופן הזיהוי ייעשה ככל האפשר על בסיס אמצעי פיזי, הנתון לשליטתו הבלעדית של המורשה; למשל, תעודה המכילה חתימה אלקטרונית מאובטחת (Token).
3. בנוהל האבטחה יש לקבוע גם את:
 - 3.1. אופן הזיהוי. אם אופן הזיהוי מבוסס על סיסמאות - הנוהל יתייחס לחוזק הסיסמה, מספר הניסיונות השגויים המותר ותדירות החלפת הסיסמאות, שתיעשה בהתאם לתפקידו של מורשה הגישה, ובכל מקרה בתקופה שלא תעלה על 6 חודשים.
 - 3.2. ניתוק אוטומטי לאחר פרק זמן של אי-פעילות.
 - 3.3. אופן הטיפול בתקלות הקשורות באימות זהות.
4. בעל המאגר ידאג לביטול ההרשאות של בעל ההרשאה שסיים את תפקידו, ובמידת האפשר לשינוי סיסמאות, מיד עם סיום תפקידו של בעל ההרשאה.

הערכת מצב:

למעט גליונות אלקטרוניים (קובצי Excel) של "רישום מאגר כלי רכב" ו"מקבץ ניהול רווחה", כל הגישות למאגרי המידע מוגנות לפחות בסיסמה.

תוכנית פעולה:

- נוהלי הגישה והסיסמאות יהיו מפורטים בנוהל האבטחה.
- יישום נוהל האבטחה. יושם דגש על המאגרים הלא מוגנים (קובצי Excel).
- במידת האפשר, להוסיף מערכת זיהוי פיזית (בעזרת כרטיס מגנטי או Token).

ח. בקרה ותיעוד גישה

1. יש לנהל מנגנון תיעוד אוטומטי, שיאפשר ביקורת על הגישה למערכות המאגר (מנגנון בקרה). המנגנון יכלול את הנתונים הבאים לפחות: זהות המשתמש, התאריך והשעה של ניסיון הגישה, רכיב המערכת שאליו בוצע ניסיון הגישה, סוג הגישה, היקפה ואם הגישה אושרה או נדחתה.
2. על מנגנון הבקרה להיות עצמאי, לפעול באופן רציף, וככל הניתן ללא אפשרות להתערבות חיצונית שתביא לביטול או שינוי בהפעלתו. אם בוצעו שינויים או ביטולים בהפעלת המנגנון, על המנגנון לאתר אותם באופן אוטומטי ולהפיץ התראות לאחראים.
3. בעל מאגר המידע נדרש לקבוע נוהל בדיקה שגרתי של נתוני התיעוד של מנגנון הבקרה, ויערוך דוח של הבעיות שהתגלו וצעדים שנקטו בעקבותיהן. על מנת לעמוד בחובתו של בעל המאגר לאתר אירועי אבטחה בזמן אמת, מומלץ ליישם מנגנונים אוטומטיים להתראה.
4. נתוני התיעוד של המנגנון יישמרו למשך 24 חודשים לפחות.
5. בעל המאגר יידע את בעלי ההרשאות במאגר בדבר קיום מנגנון הבקרה למערכות המאגר.

הערכת מצב:

למעט גליונות אלקטרוניים (קובצי Excel) של "רישום מאגר כלי רכב" ו"מקבץ ניהול רווחה" כל המערכות כוללות תיעוד של הגישות למאגרי המידע.

תוכנית פעולה:

להוסיף תיעוד גישה לקובצי ה-Excel.

ט. תיעוד של אירועי אבטחה

מטרת התקנה ליצור "זיכרון ארגוני" ביחס לאירועי אבטחה, על מנת להפיק מהם לקחים לעתיד.

מהו אירוע אבטחה? פגיעה בשלמות המידע, שימוש במידע ללא הרשאה או חריגה מהרשאה.

אירע אירוע אבטחה - נא לתעד. ככל האפשר, יש להתבסס על רישומים אוטומטיים אודות אירועי אבטחה במערכות המאגר של הארגון, כגון. snmp syslog

בנוהל האבטחה יש לקבוע הוראות לעניין התמודדות עם אירועי אבטחת מידע ואופן הדיווח לבעל המאגר.

אחת לשנה לפחות, בעל המאגר יקיים דיון על אירועי האבטחה ויבחן את הצורך בעדכונו של נוהל האבטחה.

אירוע אבטחה חמור הוא אירוע שבמהלכו נעשה שימוש בחלק מהותי מן המאגר, בלא הרשאה או בחריגה מהרשאה, או שנעשתה פגיעה בשלמות המידע לגבי חלק מהותי מן המאגר. ככלל, אירוע שכלל שימוש ב"חלק מהותי מן המאגר" יהיה חריג בחומרת הסיכונים שייצור, בשל היקף המידע שיימצא בסיכון כתוצאה מהאירוע (שימוש בכמות ניכרת של מידע, להבדיל משימוש ברשומה אחת בלבד, או מידע על מספר רב של אנשים).

אחת הדרכים העומדות בפני בעל המאגר לבחון האם נעשה שימוש בחלק מהותי היא באמצעות בחינת מספר המערכות וסוג המערכות שנפגעו ונעשה בהם שימוש ללא הרשאה, משך זמן האירוע; כל מקרה לפי נסיבותיו.

במקרה של אירוע אבטחה חמור, יודיע על כך בעל המאגר לרשם באופן מיידי, ובנוסף, ידווח לרשם על הצעדים שנקט בעקבות האירוע.

במקרה של אירוע אבטחה חמור, רשאי הרשם להורות לבעל מאגר המידע, לאחר שנועץ בראש הרשות הלאומית להגנת הסייבר, להודיע על אירוע האבטחה לנושאי מידע שעלולים להיפגע מן האירוע (למעט חריגים מסוימים).

הערכת מצב:

אין תיעוד או נוהל תיעוד אירועי אבטחה במועצה.

תוכנית פעולה:

החלת נוהל תיעוד אירועי אבטחה וטיפול בהתאם להנחיות לעיל.

י. התקנים ניידים

1. חשוב להגביל את האפשרות לחבר התקנים ניידים למערכות המאגר, בשים לב לרגישות המידע שבו.
2. אם יוחלט לאפשר חיבור של התקנים ניידים למערכת, חשוב להגן על המידע המועתק אליהם. הצפנת המידע, על ידי שימוש בשיטות הצפנה מקובלות, תיחשב נקיטת אמצעים סבירים.

הערכת מצב:

אין מניעה או הגנה מפני התקנים ניידים במערכות המועצה.

תוכנית פעולה:

התקנת מערכת אנטי וירוס הכוללת אבטחה מפני זליגת מידע (DLP).

י.א. ניהול מאובטח ומעודכן של מערכות המאגר

1. יש להקפיד על ניהול ותפעול תקין של מערכות המידע.
2. התקנות מחייבות את בעל המאגר להפריד ככל האפשר בין מערכות המשמשות את מאגר המידע, כמו השרת שעליו המאגר מותקן, ותחנות הקצה בעלות גישה למאגר, משאר מערכות המחשבים הארגוניות שלא נדרש לגשת מהם למאגר המידע. קיימות מספר שיטות להפרדה זו, למשל, מערכת חומת אש (Firewall) פנימית.
3. בעל המאגר נדרש לעדכן באופן שוטף את מערכות המאגר, חומרה ותוכנה, בהתאם להנחיות היצרן על מנת לנטרל פגיעויות וחולשות המתגלות מעת לעת.
4. לא יעשה שימוש במערכות (חומרה או תוכנה) שהיצרן שלהן הפסיק את התמיכה בהיבטי האבטחה שלהן.

הערכת מצב:

אין תיעוד או נוהל אבטחת מידע במועצה.

תוכנית פעולה:

החלת נוהל אבטחת מידע.

יב. אבטחת תקשורת

1. התקנת אמצעי הגנה מפני חדירה לא מורשית או תוכנות מזיקות. כגון: תוכנת אנטי-וירוס, תוכנת חומת אש והתקן חומת אש פיזי. את אמצעי ההגנה יש ליישם הן בממשק של מערכות המאגר לרשת האינטרנט או לרשת החיצונית, הן בממשקים בין המערכות (ככל שקיימים) והן בממשק בין מערכות הקצה הניגשות למערכות המידע.
2. העברת מידע ממאגר המידע, ברשת הציבורית או באינטרנט, תיעשה תוך שימוש בשיטות הצפנה מקובלות.
3. במאגר מידע, אליו ניתן לגשת מרחוק (למשל, חיבור מהבית), יעשה שימוש באמצעים שמזהים את המתקשר והמאמתים את זהותו.

הערכת מצב:

אין תיעוד או נוהל אבטחת מידע במועצה.

תוכנית פעולה:

החלת נוהל אבטחת מידע.

יג. מיקור חוץ

יש להקפיד על ההוראות הבאות:

לבחון, לפני ביצוע ההתקשרות, את סיכוני אבטחת המידע הכרוכים בהתקשרות, ואם הם גבוהים מדי בהתחשב ברגישות המידע, להימנע ממיקור החוץ לחלוטין.

לקבוע במפורש בהסכם את כל הרשום להלן, בשים לב לסיכוני אבטחת המידע:

1. מהו המידע שהגורם החיצוני רשאי לעבד ולאלו מטרות?
 2. לאלו מערכות הוא רשאי לגשת?
 3. מהו סוג העיבוד שאותו הוא רשאי לבצע?
 4. מהו משך ההתקשרות ומה יהיה אופן השבת המידע לידי הבעלים בסיום ההתקשרות?
 5. אופן יישום הוראות תקנות אבטחת מידע.
 6. חובתו של הגורם החיצוני להחתים את בעלי ההרשאות שלו על התחייבות לשמור על סודיות המידע.
 7. אם בעל המאגר התיר לגורם החיצוני לתת את השירות באמצעות גורם נוסף - חובתו של הגורם החיצוני לכלול בהסכם עם הגורם הנוסף את כל הנושאים המפורטים בתקנות.
 8. חובתו של הגורם החיצוני לדווח, אחת לשנה לפחות, לבעל מאגר המידע על אודות אופן ביצוע חובותיו לפי התקנות וההסכם ולהודיע לבעל המאגר במקרה של אירוע אבטחה.
- יש לנקוט אמצעי בקרה ופיקוח על מידת עמידתו של הגורם החיצוני בהוראות ההסכם ובהוראות התקנות, בהיקף הנדרש ובשים לב לסיכוני אבטחת המידע הכרוכים בהתקשרות.

הערכת מצב:

אין כיום מיקור חוץ במועצה.

תוכנית פעולה:

החלת נוהל אבטחת מידע.

יד. ביקורות תקופתיות

1. יש לערוך ביקורת פנימית או חיצונית, על ידי גורם בעל הכשרה מתאימה לביקורת בנושא אבטחת מידע, שאינו ממונה האבטחה של המאגר, על מנת לוודא עמידתו בהוראות התקנות.
2. בדוח הביקורת, המבקר ידווח על התאמת אמצעי האבטחה לנוהל האבטחה ולתקנות, יזהה ליקויים ויציע אמצעים הדרושים לתיקון המצב.
3. בעל המאגר ידון בדוחות הביקורת שיועברו אליו ויבחן את הצורך בעדכון של מסמך הגדרות המאגר או של נוהל האבטחה בעקבותיהם.

הערכת מצב:

אין כיום ביקורות.

תוכנית פעולה:

החלת נוהל אבטחת מידע.

טו. משך שמירת נתוני האבטחה

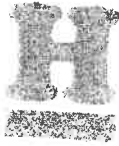
יש לשמור את הנתונים "הטכניים" הנצברים במסגרת יישום התקנות באופן מאובטח למשך 24 חודשים (נתוני בקרה על כניסה ויציאה מאתרי המערכות, הכנסה והוצאה של ציוד אל מערכות המאגר ומהן, ניהול הרשאות גישה, זיהוי ואימות, בקרה ותיעוד גישה, תיעוד של אירועי אבטחה, אבטחת תקשורת, אמצעי בקרה ופיקוח על הגורם החיצוני בעל גישה למאגר וביקורות תקופתיות).

הערכת מצב:

למעט גליונות אלקטרוניים (קובצי Excel) של "רישום מאגר כלי רכב" ו"מקבץ ניהול רווחה" כל המערכות כוללות תיעוד של הגישות למאגרי המידע מאובטחים ל24 חודשים.

תוכנית פעולה:

לאחר החלת תיעוד גישה כמובא בסעיף ח', לוודא שהתיעוד מאובטח ל24 חודשים.

טז. גיבוי ושחזור נתוני אבטחה

יש לקבוע במסמך את הנהלים הבאים:

1. נהלים לביצוע גיבוי נתוני אבטחה באופן תקופתי שגרתי.
2. נהלים שיבטיחו שניתן יהיה לשחזר את הנתונים באופן יעיל ומהיר, ובלבד שביצוע השחזור יעשה באישור מנהל המאגר.
3. במסגרת תיעוד אירועי אבטחה, יתועדו גם הליכי שחזור המידע, ובכלל זה - זהותו של מי שביצע את הליכי השחזור ופרטי המידע ששוחזר.

הערכת מצב:

אין גיבוי למערכות הצילום, LPR, "רישום מאגר כלי רכב" ו"מקבץ ניהול רווחה".

תוכנית פעולה:

התקנת מערכת גיבוי למערכות הצילום, LPR, "רישום מאגר כלי רכב" ו"מקבץ ניהול רווחה".